

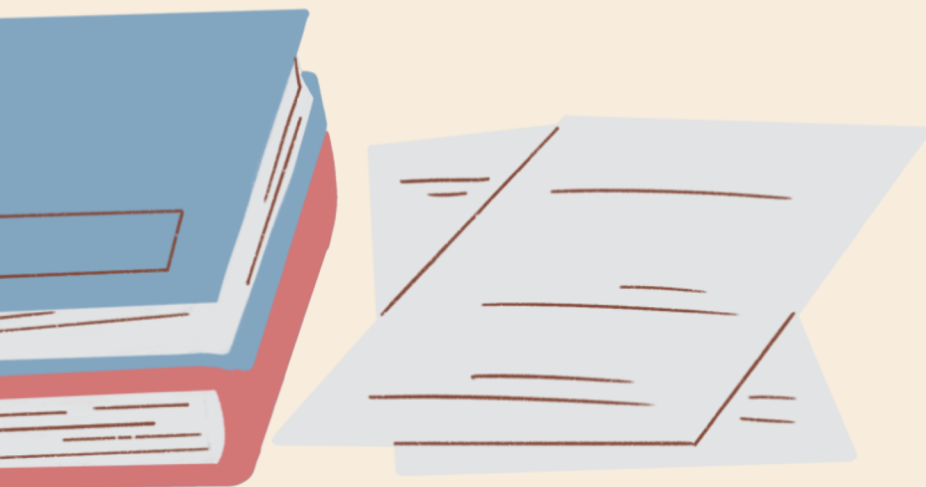
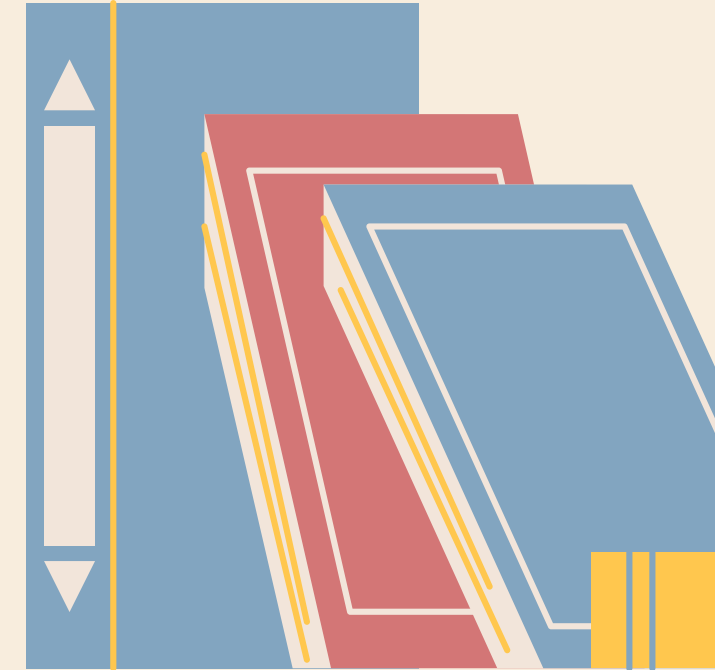
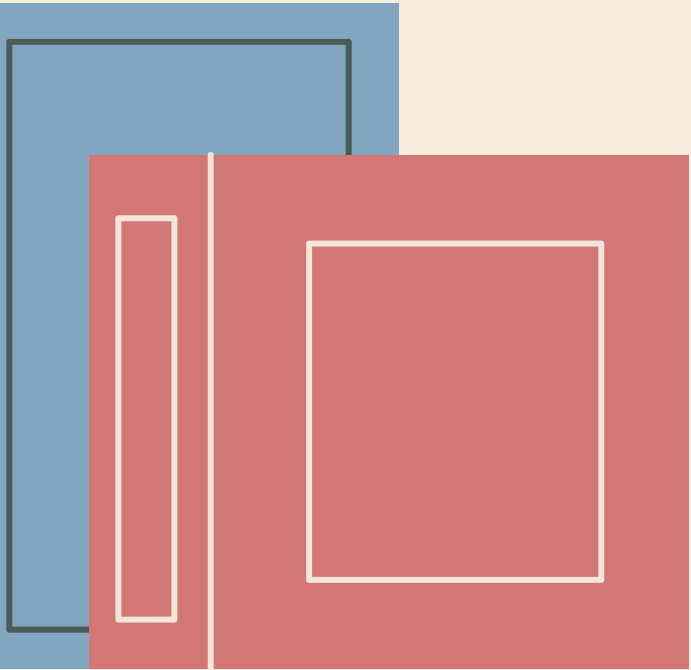
LUKEVA MIKKELI

lokakuu 2025 –
vuosi 2026,
rahoittaja: OPH

TAVOITE

Laatia Kansallinen
Lukutaitostrategia 2030 mukaisesti
Mikkelin kaupungille oma
LUKUTAITOSTRATEGIA. Taustalla huoli
lukutaidon ja lukuinnostuksen
heikkenemisestä.

HANKETIIMI

Saila Karjalainen, koordinaattori (Otavia)

Hanna-Leena Korhonen (Mikkelin lukio)

Annika Lauha (Perusopetus)

Aki Luostarinen (Otavia)

Eija Nevalainen (Kirjastotoimi)

Riikka Nikkari (Varhaiskasvatus)

Anna-Riikka Rasa (Otavia)

Anna-Maria Suora (Otavia)

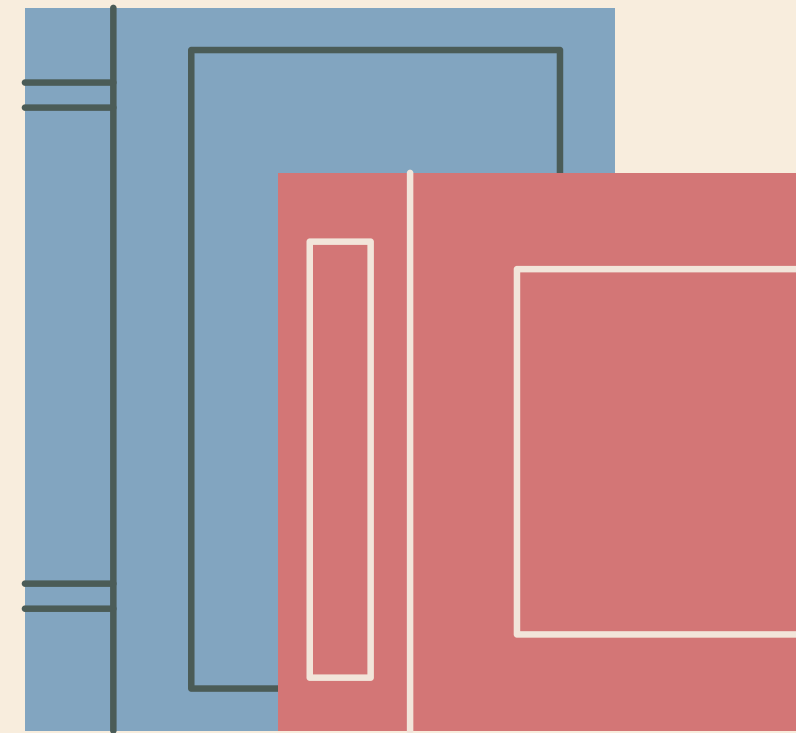
LUKUTAITO

tekninen lukutaito, luetun
ymmärtämisen taito,
monilukutaito (kuvat, symbolit,
videot, erilaiset tekstityypit ja
lukutekniikat), sanavarasto,
kriittinen medialukutaito

HUOLI

Lukukeskuksen v. 2024 tekemän
selvityksen mukaan vain 56%
suomalaisista nuorista saavuttaa
työelämän ja opiskelun
näkökulmasta riittävän lukutaidon
tason.

PERUSOPETUKSEN NYKYTILANTEEN KARTOITUS

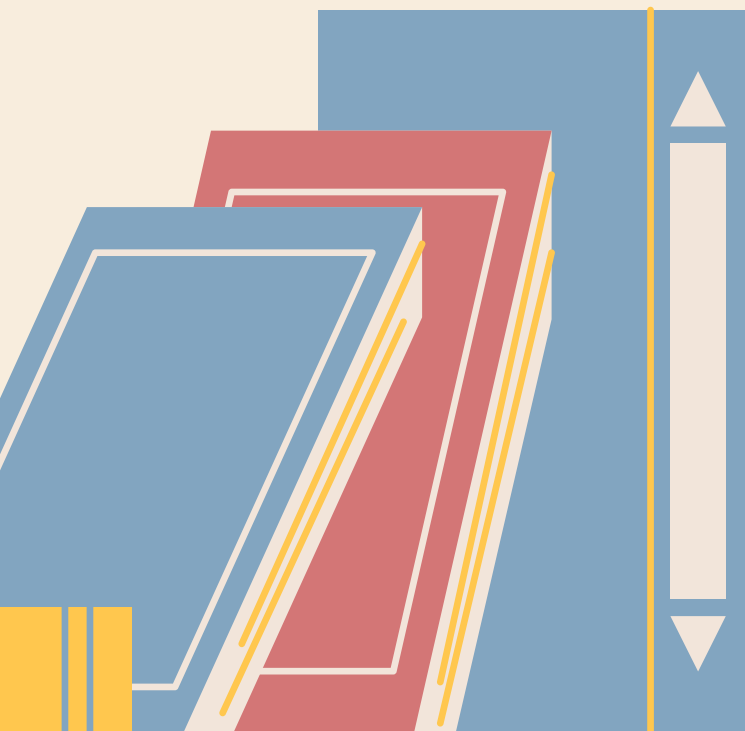

Lukemista ja kirjaston käyttöä kartoitettiin
kyselyillä

- perusopetuksen rehtoreilta → kaikki 14 rehtoria vastasi
- yläkoulujen suomen kielen ja kirjallisuuden opettajilta → 15 opettajaa vastasi
- 3.-luokkalaisilta → 103 oppilasta vastasi

NOSTOJA KARTOITUSTEN TULOKSISTA

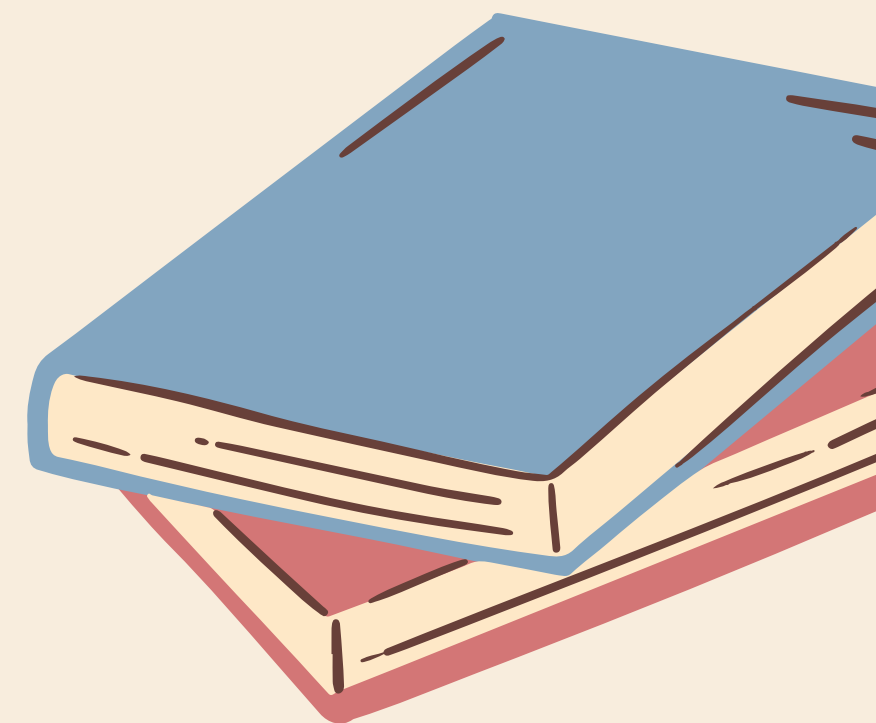
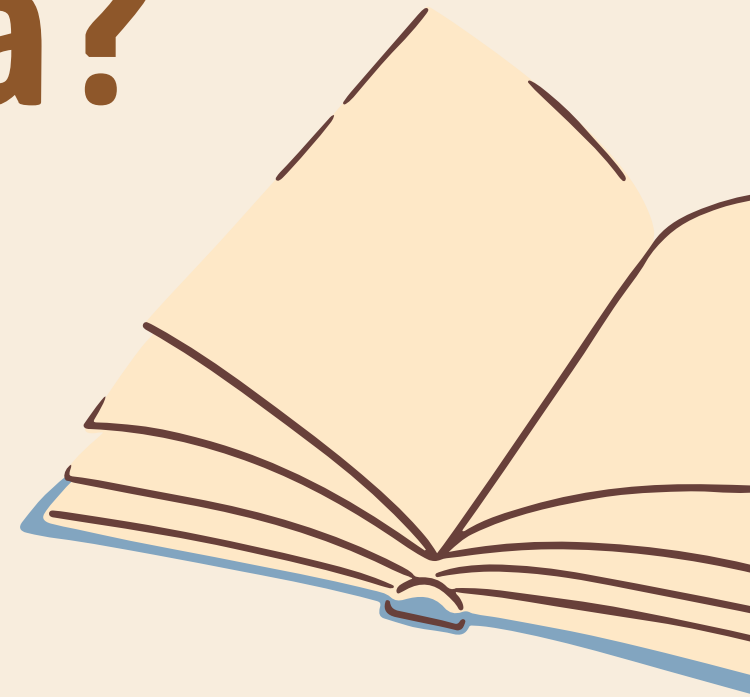
- opettajilla ja rehtoreilla iso huoli lukutaitojen heikkenemisestä
- kouluissa tehdään ahkeraa työtä lukutaitojen eteen: mm. säännöllisiä lukutuokioita oppitunneilla
- kirjastopolku toimiva yhteistyömalli
- koulujen omien kirjastojen taso vaihteleva
- 3.-luokkalaisten: 20%:lla ei kirjastokorttia
- yläkoulujen koululaisryhmien kirjastovierailut melko vähäisiä

3.LK:

Miksi lukeminen on tärkeää?

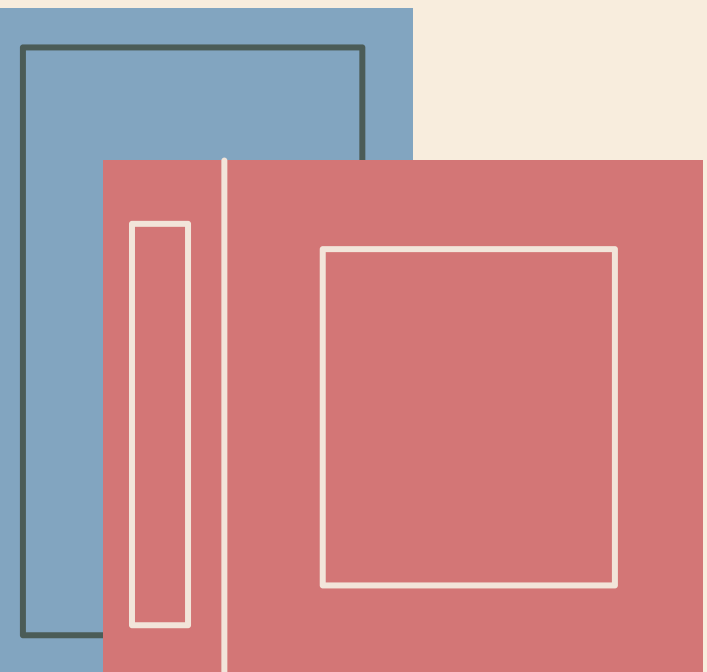
- koska sanavarasto kehittyy
- koska se on hyvää aivoille
- siitä oppii kirjoittamaan
- rentoudun, saan uusia ideoita ja tykkään lukea muutenkin
- kirjojen lukemisesta saa tietoa
- se kehittää mielikuvitusta ja aivoja
- se auttaa opiskelussa
- saan paremmin unta kun luen illalla

TUTKIMUSTEN MUKAAN LUKEMISTA LISÄÄVIÄ ASIOITA KOULULAISILLE OVAT

- kirjavinkkaukset (lähivinkkaus vaikuttavampi)
- yhteisöllisyys (esim. kaverin kanssa lukeminen, ääneen lukeminen)
- lukuhaasteet (varsinkin alakouluikäisillä)
- aikuisten ja idolien malli (lukemisen trendikkyys)
- säännölliset vierailut kirjastossa
- lukuhetkien saaminen osaksi arkirutiineja

Lähde: Asiantuntijoiden esitykset Seinäjoella 13.–14.11.2025

3.lk: Mikä asia/Mitkä asiat saisivat sinut lukemaan enemmän?

- kaveri, jonka kanssa lukea
- pleikkari takavarikoidaan
- lukemishaasteet
- minut saisi lukemaan jos multa otettais puhelin pois
- olisi enemmän lukutunteja koulussa
- kiinnostavat kirjat
- että ois kirjastokortti
- sellaset hauskat ja lyhyet 49–89 sivuset kirjat
- jos ei oo youtubea tai puhelinta
- äänikirjat ja kuvakirjat saivat minut lukemaan enemmän

RISTIRIITA

Lapset ja nuoret ymmärtävät
lukemisen tärkeyden, mutta
käyttävät aikaansa silti
enimmäkseen muuhun.

Aikuisten ohjaus siis tärkeää!

KEHITETTÄVÄÄ MIKKELISSÄ PERUSOPETUKSEN OSALTA

- lukudiplomit yhtenäisiksi (OPH kehittänyt Kunnari-diplomin tukemaan monilukutaitoa)
- kirjastoyhteistyö tiiviiksi (lukuvuosisuunnitelmaan)
- koulun oma lukupolku?
- yhteisöllisyys lukemisessa
- riittävästi monipuolista lukemista jokaiselle koululle

MIKÄ TÄRKEÄÄ KOULUISSA?

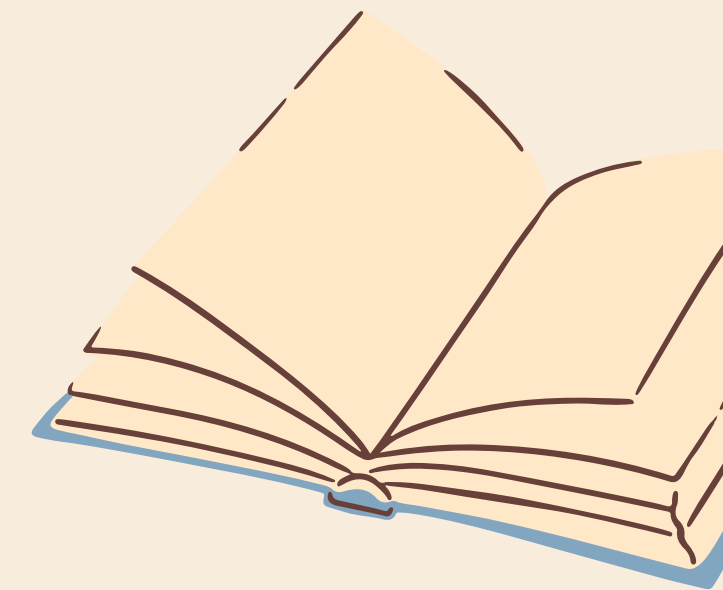
- varmistaa, että kirjastopolku toteutuu koulussa
- koulukirjastoon satsaaminen (myös selkokirjoja)
- lukemisen yhteisöllisyys: teemapäivät, lukuhaasteet, opetusryhmien yhteistyö lukemisessa

LUKUTAITOTYÖN WEBINAARIT

KLO 14.30-15.30 (S-POSTIKUTSUT)

- 7.9. Lukutaito eloonjäämistaitona
- 5.10. Monilukutaito
- 26.10. Sanataidetoiminta
- 16.11. Kuvanlukutaito
- 30.11. Erilaiset oppijat

4.-luokkalaisille: kirjallisuusaiheinen
Mysterikerho kirjastolla

**“Lukeminen on mielelle sama
kuin liikunta keholle.”
(Joseph Addison)**

